

Příloha č. 1.2

kap.: 4.1.2. Kritika, str. 23

popis: Vlastní překlad přihlížející k překladu Wixteda (1994: 153).

“(Li) si skládá dle své libosti vulgárním jazykem zapadlých uliček. Dosud žádná žena s literárním talentem a z dobré šlechtické rodiny nebyla tak nevšimavá k tabu, jako ona”.

Příloha č. 2

kap.: 6.1.1.1 Slivoň a dívčin rozkvět, str. 33

Píseň: 浣溪沙 《淡蕩春光寒食天》

Na melodii “Omyvaný říční písek”

Svítící, jemná krajina, zamžená předjařím.

Ve vzácné misce z nefritu zbyl z kouře jenom stín.

Šperky se válí v polštářích a já se probouzím.

Vlaštovky nejsou dosud zpět, hraje se zas “sto trav”.

Švestkové květy opadaly, chmýří vrb je jak dým.

Houpačka celá provlhla večerním zamžením.

(Li, 2003: 8, přel. Z. Černá)

Příloha č. 3

kap.: 6.1.1.2 Slivoň a mladá nevěsta, str. 35

Píseň: 漁家傲 《雪里已知春信至》

Na melodii “Pýcha rybáře”

Ve sněhu je už cítit zvěst, že se zas jaro blíží.

Trnky se kloní pod šperky, pod květy, jež je tíží:

*každý z nich zpola otevírá své něžné, hebké líce,
jako když vyjdou na sad*

ve svěžích čistých oděvech vymyté krasavice.

A jako by nám příroda snad chtěla něco říci,

zalévá měsíc celý kraj svou září mrholící.

*S obdivem všichni hledíme na zlaté číše s vínem:
ach pijme, pijme přece,*

takové květy po celý dlouhý rok nespatriíme.

(Li, 2003: 53, přel. Z. Černá)

Příloha č. 4

kap.: 6.1.2.1. Slivoň a stesk, str. 37

Píseň: 玉樓春 . 紅梅 《紅酥肯放瓊苞碎》

Na melodii “*Jaro v nefritovém pavilonu*”

Na červené trnky

Nachová hebkost rozkvétá, nachový jaspis puká.

Půjdu se dolů podívat, kvete-li celý sad.

Nevím, jak dlouho tajily ty snítky svoje city,

vím jenom, že se nedají, nedají spočítat.

Z jara prý člověk za oknem jen uvadá a chřadne.

Bubnují smutně do rámu, o němž se opírám.

Dopila jsem už svoji číš, dejte mi rychle další.

A zítra může vítr smést ty květy, kam chce sám!

(Li, 2003: 49, přel. Z. Černá)

Příloha č. 5

kap.: 6.1.2.2. Slivoň čelící severnímu větru, str. 39

Píseň: 清平樂 《年年雪里》

Na melodii “*Čistá a klidná radost*”

***Trhám zas jako rok, co rok v sněhu květ trnek,
opilá...***

Bezděky mezi prsty mnu vonící bílé plátky

a prška jasných slz mi šaty ztropila.

*Letos jsem daleko, na samém konci světa,
a steskem pomalu mi skráně prokvétají.*

Dívám se na vítr, vanoucí večerem –

po něm už nenajdeš ani květ v celém kraji.

(Li, 2003: 32, přel. Z. Černá)

Příloha č. 6

kap.: 6.1.2.3. Odolná slivoň, str. 41

Píseň: 滿庭芳 . 殘梅 《小閣藏春》

Na melodii “Vůně zaplňující dvorek”

*Besídka tají očím jaro,
pár pustých oken zamklo den
a pestrá síň se šerí tajemstvím.*

*Tyčinky v misce dodýmaly
a slunce spouští do záclon svůj stín.*

*Keř trnky, jež jsem sadila, už pomalounku roste -
nač je tedy sázet k jezírku či soupat na terasu...*

*Sem nikdo nezajde,
jsem pořád sama, opuštěná
tak jako Cho Sun za těch dávných časů.*

Už dávno vím, že krása květů

jen stěží snáší prudký déšť

a hyne, když ji vítr začne rvát.

*A ke všemu zní ještě flétna, že by se chtělo žalem
zaplakat.*

K čemu však litovat, že jas a vůně miji.

Cit přece trvá, říká se, i když věc dávno zmizí.

Ted' je však ještě čas:

večer je jasný, srpek bledý

a řídký stín je dosud plný mízy.

(Li, 2003: 50, přel. Z. Černá)

Příloha č. 7

kap. 6.2.1.1. Lotos ve tváři, str. 44

Píseň: 浣溪沙 閨情 《繡面芙蓉一笑開》

Na melodii “Omývaný říční písek”

Na tváři úsměv otvírá v lotosu samý jas.

Pod kachnou vzácné jehlice se třpytí temný vlas.

Každého plní úžasem každý kmit jejích řas.

Celý ten zjev je hluboce vábný a poutavý.

Z každého verše jejích slov zní čistý, vroucí hlas.

Měsíc, v němž tančí stíny trav, říká, že přijde zas.

(Li, 2003: 26 + 36, zřejmě dvě varianty, přel. Z. Černá)

Příloha č. 8

kap. 6.2.1.2. Teskné lotosové výšivky, str. 46

Píseň: 南歌子 《天上星河轉》

Na melodii „Jitřní píseň”

Na nebi plyne jasná bílá hvězdná řeka,

na zemi visí v oknech závěsy.

*Pokrývka, polštář chladnou už a všude
samé slzy.*

*Rozpínám lehký šat a ptám se bez zájmu,
Bude-li ráno brzy.*

Malachit leknínů už oprchává

a zlata lotosů už ubývá.

*Všechno je jak v těch dávných dnech – týž šat,
táž roční doba,*

*jedině nálada se tehdejší
v nejmenším nepodobá.*

(Li, 2003: 25, přel. Z. Černá)

Příloha č.9

kap. 6.2.2.1. Vůně spadlých lotosů, str. 48

Píseň: 一翦梅 《红藕香残玉簟秋》

Na nápěv „Ustřihnu větvičku slivoně“

Poslední vůně lotosů. Podzim, už studící.

Rozpínám v pase jemný šat

A scházím sama k lodici.

Kdopak mi pošle z dálky list po bílých oblacích?

Divoké husy letí zpět,

Altán se ztápí v měsíci.

Květy se sypou do vody a voda odtéká.

Pojí nás jeden blízký cit,

Dělí nás dálka daleká.

Ach, jak se zbavím jednou už toho soužení?

Sotva se čelo rozjasní,

srdce se zase zalyká.

(Li, 2003: 14, přel. Z. Černá)

Příloha č. 10

kap. 6.2.2.2. Loďka, radost mládí a lotosové houští, str. 49

Píseň: 如夢令 《常記溪亭日暮》

Na melodii „*Jako ve snu*“

*Vzpomínám tolikrát: Altán, proud, konec dne. Vesele jedem,
Zpit nikdo nevěděl, kudy to jedeme. jedem o závod!
Potom jsme loďku přec stočili k domovu. Šik kachen vylétl vyplašen z hloubi vod.
Nechtíc jsme zajeli do houští lotosů. (Li, 2003:15, přel. Z. Černá)*

Anglický překlad:

To the tune “*As If in a Dream*”

*I often recall one sunset in a riverside pavilion. Struggling to get out,
Having drunk too much, I forgot the way home. struggling to get out,
Knowing it was late, I started back in my boat at dusk I startled a whole sandbar of egrets into flight.
but paddled by mistake into a thick patch of lotuses. (přel. Egan, 2019: 100)*

Příloha č. 11

kap. 6.2.2.3. Krátká vyjížďka za lotosy, str. 51

Píseň: 怒王孫 《湖上風來波浩渺》

Na nápěv „*Zlobím se na vnuka Wangů*“

*Dech větru zčeřil jezero, hladinu nedohlednou
Podzim už zvolna končí, Zestárly listy, uzrála semena na lotosech
Červené květy blednou. Tráva se koupe na břehu okřehku v čisté rose.
Vody a hory vždycky jsou k člověku milostivé. Na písku spící rackové nezvednou ani hlavu:
Slova ti nestačí, Asi se zlobí též, jak byl ten výlet krátký.
jak je ten pocit sladký. (Li, 2003: 37, přel. Z. Černá)*

Příloha č. 12

kap.6.3.1. Skromnost a výjimečnost osmanthu, str. 52

Píseň: 鷓鴣天, 桂 《暗淡輕黃體性柔》

To the tune “Partridge Sky”

The Osmanthus Tree

A pale wash of light yellow, gentle in substance and character.

Aloof by nature, yet its fragrance carries afar.

What need is there of light cyan or pale red blossoms?

This one ranks first among all the flowers.

The plum must be jealous,

the chrysanthemum humbled.

Blossoming beside the painted railing, it is supreme in autumn.

How could the ancient poet be so unfeeling and careless?

Why did he omit this flower from his work?

(Přel. Egan, 2019: 151)

Příloha č. 13

kap. 6.3.2. Starostlivé osmanthy, str. 55

Píseň: 攤破浣溪沙 《病起蕭蕭兩鬢華》

Na melodii “Vlnami rozvířený omývaný říční písek”

Nemoc se táhne dny a dny a skráně stříbří mráz.

Dívám se z lůžka na lunu, jak stoupá v okně rmutná,

a držím v ruce horkou číš s odvarem pelyňku;

neptej se, jak to chutná!

Pár básní mezi polštáři pomáhá ubít čas.

Před dveřmi pláň a hřbety hor, které se v dešti skvějí.

A dva tři skořicovníky, jež na mně celý den

útrpně pohlízejí. (Li, 2003: 45, přel. Z. Černá)

Příloha č. 14

kap. 6.4.1.1 Ctnostná a vzpřímená chryzantéma u východního plůtku, str. 57

Píseň: 多麗 《小樓寒，夜長簾幕低垂》

Na melodii “Tolik lásky”

Na bílé chryzantémy

<i>Studená, dlouhá noc, malá a prázdná síň, závěsy k samé zemi...</i>	<i>Jemní jak nefrit, jako sníh, podzimem zvolna stárnou, K člověku ale lnou věrně až do skonání.</i>
<i>Jak bezcitně, jak ukrutně hučí ten déšť a vítr!</i>	<i>Jsou jak ty vily u Chanu, když odkládají šperky,</i>
<i>Do rána rozdrť křehounek chryzantémy.</i>	<i>Jsou jak ty verše napsané na vějíř se slzami...</i>
<i>Ne, nejsou jako opilý obličej krásné Kuej,</i>	<i>Studený vítr, jasný měsíc,</i>
<i>Ani jak smutně stažené obočí paní Sun,</i>	<i>Chumáče mlhy, temný déšť...</i>
<i>Ani jak nalíčená Sü,</i>	<i>Nebe jim dalo rozkvétat, když všechno schne a tlí.</i>
<i>Ani jak vůně pana Chana –</i>	<i>I když je mám tak ráda,</i>
<i>Marně bys chtěl přirovnat k těm dávným půvabům...</i>	<i>Nevím, jak dlouho ještě tu, jak dlouho ještě tady vydrží...</i>
<i>Jedině básníkovi Čchü a velikému Tchao,</i>	<i>Ale nač na to myslet,</i>
<i>Jedině těm se dají přirovnat.</i>	<i>Nač znovu myslet na rozchod na břehu za východní zdi?!</i>
<i>Zvedl se lehký vítr,</i>	
<i>Roznesl trochu chladné vůně,</i>	
<i>Leč jejich barvu nechal stát...</i>	

(Li, 2003: 54, přel. Z. Černá)

Anglický překlad:

To the tune “Gorgeous”

On the White Chrysanthemum

*The low tower was cold,
the night long, blinds and curtains hung down.
How unwelcome, souging on and on,
the uncaring wind and rain
that bruised their jadelike skin.
They do not resemble
Guifei's face flushed with wine,
nor do they resemble
Sun Shou's sorrowful eyebrows.
The perfume that Director Han stole,
the powder that Lady Xu wore,
were not nearly so fresh and marvelous.
When we look closely
it is Qu Yuan and Tao Qian
Whose graceful bearing befits theirs.
As a slight breeze stirs,
their pure fragrance and refinement*

*equal those of the briar rose.
As autumn reaches its end,
their spotless snow and slender jade
gaze with endless longing toward us.
They seem filled with sorrow:
the pearl pendants untied on Han 'gao Mountain.
They appear to be shedding tears,
the white silk fan inscribed with a poem.
In bright moonlight and chill winds
heavy mists and dark rains,
Heaven makes their fragrant beauty look haggard.
No matter how much we cherish them
it's impossible to know, from this moment on,
how much longer they will last.
If a person truly cares for them,
why must one always think back to
Qu Yuan's marsh and Tao Qian's eastern hedge?
(EGAN, 2019: 102)*

Příloha č. 15

kap. 6.4.1.2. Chryzantéma básnířky Li Qingzhao, str. 60

Píseň: 醉花陰 《薄霧濃雲愁永晝》

Na nápěv „Ve stínu opilý květů“

*Lehká mha, těžká oblaka, den, že tě smutek jímá. Navečer stojím s pohárem zas u východní stěny.
Tyčinka v zlaté misce sotva dýmá. V rukávech vůně skrytě chytá se mi.
Zase ten krásný svátek podzimu. Neříkej mi, že nejsem samý žal.
Na lůžku pod sítěmi začíná Západní vítr vzdouvá závěsy
K půlnoci opět proskakovat zima A já jsem tenčí než ty chryzantémy.
(Li, 2003: 19, přel. Z. Černá)*

Příloha č. 16

kap. 6.4.2.1 Naříkající *wutong* a tichá chryzantéma, str. 63

Píseň: 鷓鴣天 《寒日蕭蕭上鎖窗》

Na nápěv „Frankolín na nebi“

Do okna stoupá studené, zesláblé slunce zimy. Podzim je u konce
Jak si musí platany proklínat noční jíní! A dny se vlečou dál.
Čím víc se pilo, tím víc pak zachutná čiška čaje. Vzpomínám, jak je daleko, a cítím chlad a žal.
A jak je milý vonný kouř, když zrána táhne síní! Oč lepší je být pospolu a volně popíjet
Bez stezku, že květ chryzantém u plotu opadal...
(Li, 2003: 28, přel. Z. Černá)

Příloha č. 17

kap. 6.4.2.2. Žlutý koberec opuštěných chryzantém a *wutong*, str. 65

Píseň: 聲聲慢 《尋尋覓覓，冷冷清清》

Na melodii “Zvuk za zvukem pomalu”

Chodím a bloudím sem a tam Země je dokola jen samý žlutý květ,
A všude chladno, nevlídno, Zchřadlý a spadaly:
Všude je teskno, až tě zazebe. Kdo by ho ještě chtěl teď trhat do kytky?
Dosud jsou vlahé dny, už se však blíží zima- U okna stojím jako vězeň
A tu je nejtěžší dbát o sebe. Samotná, sama:
Jak může přemoci pár číšek s lehkým vínem Jak já se jenom dočkám tmy?
neklid, jenž ke mně přichází, večerním větrem hnán? Na listy platanu dopadá drobný déšť
Divoké husy táhnou. A celý dlouhý podvečer ten tepot nepřestal.
Jak je to smutné všecko! Jakpak by vůbec mohlo
Vždyť já se s nimi už taková léta znám... Pro tuhle chvíli vystačit jedině slovo – žal?
(Li, 2003: 23, přel. Z. Černá)

Příloha č. 18

Tato tabulka, vytvořená autorkou práce, mapuje přibližný výskyt analyzovaných motivů rostlin této bakalářské práce. Jmenovitě se jedná o slivoň, lotos, osmanthus a chryzantému. Tabulka je vytvořena hybridním způsobem s nahlížením do básnických sbírek *Jizvy rosy* (2003) a *The works of Li Qingzhao* (2019). Číselné označení vychází z lokace básní v Eganově publikaci, ve které jsou takto básně uspořádány. Český text odpovídá prvnímu verši v daných písničkách dle překladu Zlaty Černé. Tmavá políčka znázorňují výskyt vybraných rostlin a prázdná políčka, potažmo celé řádky, znázorňují písničky, jež sice neobsahují vybrané motivy rostlin, ale obsahují jiné rostlinné motivy (např. orchidej, bambus či pivoňku).

Druhy květin	Slivoň	Lotos	Osmanthus	Chryzantéma
Písničky <i>ci</i>				
3.1. Na nebi jasná, bílá hvězdná řeka (南歌子)				
3.4. Vzpomínám tolikrát (如夢令)				
3.5. Celou noc vítr dul (如夢令)				
3.6. Studená dlouhá noc (多麗)				
3.7. Vítr je měkký, slunce slabé a jaro nesmělé (菩薩蠻)				
3.8. Husy, jež letí zpátky, ztichly, z oblak zbyl bledý stín (菩薩蠻)				
3.10. Dvorek a pustá okna v něm, poslední jarní dny (浣溪沙)				
3.11. Svítící, jemná krajina (浣溪沙)				
3.13. Poslední vůně lotosů (一翦梅)				
3.15. Ten vlahý van a jemný déšť už zimu brzy smyje [蝶戀花]				
3.16. Do okna stouá studené, zesláblé slunce zimy [鷓鴣天]				
3.18. Dech větru zčernal jezero, hladinu nedohlednou (憶王孫)				
3.19. Dvorek i sad je hluboký - jak asi hluboký? (臨江仙)				
3.20. Lehká mha (醉花陰)				
3.21. Vítr už stichl a všude sprchle květy (好事近)				
3.22. Tak jsem se zpila, že jsem se odličít zapomněla (訴衷情)				
3.23. Cvrčkové spistili a platan (行香子)				
3.24. Trhám zas jako roc co rok v sněhu květ tnek, opilá (清平樂)				
3.25. Ve sněhu je už cítit zvěst, že se (漁家傲)				
3.26. Na měkkém lůžku (孤雁兒)				
3.27. Besídka tají očím jaro (滿庭芳)				
3.28. Nachová hebkost (玉樓春)				
3.29. Na pustém dvorku drobný deštík [念奴嬌]				
3.30. Chodím a bloudím sem a tam (聲聲慢)				
3.33. Před mými okny vyrostla houšť štíhlýcg banánů (添字醜奴兒)				
3.34. To the tune "Patridge sky" The osmanthus tree (鷓鴣天 .桂)				
3.36. Malátná ležím dlouhou noc (蝶戀花)				
3.37. Hodiny zmlkly (怨王孫)				
3.38. V císařském městě (怨王孫)				
3.39. V oknech mi nebe (浣溪沙)				
3.40. Tak se mi stýská po jaru (浣溪沙)				
3.41. Na tváři úsměv [浣溪沙]				
3.42. Vítr už ztichl, prach voní, květy vadnou (武陵春)				
3.44. Hedvábným prutem stahuji (浪淘沙)				
3.51. Houpačka stanula (點絳脣)				
3.56. Jakmile sedneš na koně (青玉案)				
3.57. Dvorek i sad je hluboký (臨江仙)				
3.59. Nemoc se táhne dny a dny a skráně sřibří mráz (山花子)				
3.60. Drobnouké květy (嬾人嬌)				
3.61. V komnatě za závěsy (慶清朝)				
3.62. Z ošakty květin jsem si vzala (減字木蘭花)				